

доц. др Владимир М. Симовић

ПРАКСА УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА У ПРВИХ ДЕВЕТ МЈЕСЕЦИ 2012. ГОДИНЕ (I)

doi: 10.7251/SPM1346247S

ДОПУСТИВОСТ (према члану 16 Правила Уставног суда)

Члан 16 став 2 *Prima facie*

Разматрајући апелантицине наводе у погледу оцјене доказа и правилности утврђеног чињеничног стања и правилне примјене материјалног права Уставни суд запажа да је у конкретном случају првостепени суд у својој пресуди описао процес појединачне оцјене доказа, њиховог довођења у међусобну везу и извођење закључка у погледу апелантицине кривице. Кантонални суд је нашао да је оцјена доказа од првостепеног суда била правилна, те да није била супротна релевантним одредбама Закона о кривичном поступку. Стога је Кантонални суд закључио да је првостепени суд правилно и потпуно утврдио чињенично стање и на то стање правилно примијенио материјално право. Уставни суд примјећује да је у конкретном кривичном поступку проведен доказни поступак и да је осуђујућа пресуда против апелантице заснована на свеукупној анализи изведених доказа, уз образложења која, према мишљењу Уставног суда, ни у једном дијелу не изгледају произвољно или неприхватљиво сама по себи, нити доводе у сумњу закључке о апелантициној кривици, уз релевантну примјену материјалног и процесног права. Наиме, у оспореним пресудама су дати јасни и прецизни разлози за ставове којима је утврђена апелантицина кривица које ни у једном дијелу не изгледа произвољно или неприхватљиво

само по себи. На основу тако утврђеног чињеничног стања судови су извели закључак да су се у радњама апелантице стекла сва битна обиљежја бића кривичног дјела за које јој је изречена условна осуда. Надаље су судови за своје закључке дали образложења која у цијелости задовољавају критерије и стандарде права на правично суђење из члана 6 став 1 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција).

(Одлука о допустивости, број АП 1528/09 од 13. јуна 2012. године)

У конкретном случају суд је на основу опсежног доказног поступка, у склопу којег је саслушао свједоке, провео вјештачење са вјештаком финансијске струке и вјештаком графологом, те извршио увид у обимну документацију која се налази у спису, утврдио да је апелант на начин и у вријеме поближе описано у диспозитиву пресуде починио кривично дјело злоупотребе овлашћења у привреди из члана 259 ст. 1 и 3 Кривичног закона Федерације БиХ и кривично дјело пореске утаје из члана 272 став 2 у вези са ставом 1 Кривичног закона Федерације БиХ. За наведено утврђење, као и за питање правне квалификације предметних кривичних дјела суд је дао детаљно и јасно образложење које ни у једном дијелу не изгледа произвољно или неприхватљиво само по себи, нити доводи у сумњу закључке о извршеном кривичном дјелу злоупотребе овлашћења у привреди и кривичном дјелу пореске утаје.

(Одлука о допустивости, број АП 1854/09 од 26. јануара 2012. године)

У вези са апелантовим наводима о почињеним битним повредама одредаба кривичног поступка, да суд није с једнаком пажњом оцијенио доказе који га терете и доказе који му иду у корист, Уставни суд примјећује да су судови приликом одлучивања о апелантовој кривици одлуку донијели на основу свих доказа проведених на главном претресу. Даље, Уставни суд запажа да апелант и не оспорава да су сви докази изведени на главном и јавном претресу,

те да је имао прилику испитати све доказе оптужбе и оспорити их лично и посредством браниоца. Због тога, Уставни суд сматра да су апелантови наводи о повреди права на правично суђење на начин како то апелант тврди очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости број АП 91/09 од 26. јануара 2012. године)

Апелант наводи да му је прекршено и право на одбрану из члана 6 став 3 тачка ц) јер му је наметнут бранилац по службеној дужности и није му омогућено да се сам брани. С тим у вези, Уставни суд примјећује да је апелант оптужен за кривично дјело за које је могуће изрећи казну затвора од двије до десет година а што, сходно одредбама закона, подразумемијева обавезно постављање адвоката, односно стручног бранитеља из чега произлази да и није постојала законска могућност да се апелант сам брани. Због наведеног Уставни суд наводе апеланта о кршењу права из члана 6. став 3. тачка ц) сматра очигледно (*prima facie*) неоснованим.

(Одлука о допустивости, број АП 1123/09 од 23. фебруара 2012. године)

Кантонални суд је цијенећи жалбене наводе како апеланта тако и тужилаштва, те доводећи те наводе у контекст са утврђеним чињеничним стањем предмета, довољно јасно и исцрпно образложио своју одлуку, примјењујући релевантне одредбе материјалног и процесног права, у погледу потребе изрицања казне затвора апеланту (а не условне осуде) и мјере осигурања која се састојала у обавезном лијечењу од зависности од опојних дрога у току трајања издржавања казне затвора, а у контексту остваривања циљева генералне и специјалне превенције. Наведена образложења ни у чему не изгледају произвољно и задовољавају стандарде члана 6 Европске конвенције. Уставни суд такође указује да апелант не нуди било какве аргументе који би оправдали његову тврдњу да је на било који начин дошло до кршења права на правично суђење, осим што је незадовољан исходом конкретног поступка. Стога, имајући

у виду ставове Европског суда за људска права и Уставног суда наведене у овој одлуци, Уставни суд сматра да апелант нема „оправдан захтјев“ који покреће питање права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције која би требало мериторно испитати.

(Одлука о допустивости, број АП 1091/09 од 23. фебруара 2012. године)

У вези са наводима апеланта о почињеним битним повредама одредаба кривичног поступка, а које се односе на противрјечност изреке првостепене пресуде саме са собом и са образложењем пресуде, Уставни суд запажа да су ови жалбени наводи били предмет разматрања и пред Окружним судом, који је супротно тврдњама жалбе оцијенио да је изрека првостепене пресуде разумљива и да није противрјечна сама себи, а ни разлозима датим у образложењу пресуде. Такође, Окружни суд је оцијенио да околност што је поред навода у изреци првостепене пресуде наведено да је радња апеланта која му се ставља на терет у супротности и са одредбама члана 45 став 4 Закона о шумама, није довела до контрадикторности и неразумљивости изреке првостепене пресуде и не представља повреду поступка која би могла уицати на законито и правилно доношење пресуде.

(Одлука о допустивости, број АП 2030/09 од 14. марта 2012. године)

У вези са наводима апеланта о кршењу принципа *in dubio pro reo*, Уставни суд запажа да апелант сматра да је у конкретном случају дошло до повреде овог принципа, јер су судови све противрјечности и дилеме требали тумачити у апелантову корист, а не супротно од тога. Уставни суд наглашава да је принцип *in dubio pro reo* гарантован чланом 6 став 2 Европске конвенције. Према том принципу, свако се сматра невиним док се његова кривица не докаже према закону. У том погледу, уколико постоји одређена сумња да је одређена особа извршила кривично дјело које јој се ставља

на терет, таква сумња треба ићи у корист оптуженом. Међутим, према мишљењу Уставног суда, позивање на принцип *in dubio pro reo* може бити доведено у питање уколико изостане цјеловита анализа свих проведених доказа у образложењу судске одлуке која такву евентуалну сумњу отклања. У конкретном случају, Уставни суд сматра да образложење и анализа свих проведених доказа не оставља никакву сумњу у закључак суда о кривици апеланта. Стога, Уставни суд сматра да у конкретном случају није повријеђен принцип *in dubio pro reo* из члана 6 став 2 Европске конвенције, па је и у овом дијелу апелација очигледно (*prima facie*) неоснована.

(Одлука о допустивости, број АП 2301/09 од 18. априла 2012. године)

У конкретном случају из образложења оспорене пресуде Кантоналног суда произлази да је жалба изјављена благовремено, тј. у законском року. Апелант не наводи и у том смислу не нуди нити један доказ да је због сложености предмета било он или његов бранилац тражили од суда да се рок за жалбу продужи јер се ради о сложеном случају. С обзиром на наведено, као и имајући у виду документа предочена Уставном суду не може се закључити да се у конкретном случају и радило о таквом предмету, односно да рок од 15 дана није представљао адекватно вријеме за припремање одбране. Надаље, из докумената предочених Уставном суду произлази да је апелантов бранилац била иста особа и у првостепеном и у другостепеном поступку која је и припремила и написала жалбу, дакле иста особа која је већ била упозната са оптужбом и доказима на којим се она темељила. Из копије достављене жалбе произлази да је сачињена на осам страница, те да су детаљно образложени разлози који су се тицали битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

(Одлука о допустивости, број АП 2817/09 од 18. априла 2012. године)

У конкретном случају, Уставни суд сматра да су судови довољно јасно образложили своје одлуке, а таква образложења Уставни суд не сматра произвољним. Уставни суд такође указује да апелант, осим већ анализираних навода о неравноправности у поступку и с тим у вези кршења права на одбрану, те приговора пресумпције невиности, не нуди било какве друге аргументе који би оправдали његову тврдњу да је на било који начин дошло до кршења права на правично суђење, осим што је незадовољан исходом конкретног поступка. Стога, имајући у виду закључке Уставног суда у вези са наведеним тврдњама, те ставове Европског суда и Уставног суда наведене у овој одлуци, Уставни суд сматра да апелант нема „оправдан захтјев“ који покреће питање права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције које би требало мериторно испитати. Због тога, Уставни суд закључује да су ови наводи апеланата очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 995/09 од 18. априла 2012. године – кривично дјело убиства)

Уставни суд запажа да је апелантима продужен притвор због постојања посебних притворских разлога из члана 132. став 1. тач. б) и ц) Закона о кривичном поступку БиХ, али да апеланти изричито оспоравају само постојање посебног притворског разлога из тачке б) који се односи на *постојање нарочитих околности које указују на то да ће осумњичени ометати кривични поступак утицајем на свједоке*. У вези с тим, Уставни суд запажа да је Суд БиХ јасно образложио да је за постојање притворског разлога из члана 132. став 1. тачка б) Закона о кривичном поступку БиХ довољно да из околности конкретног случаја произлази разумна и јасна сумња да би до утицаја на свједоке могло доћи, односно да би осумњичени могли остварити корист од таквог утицаја, док конкретан утицај није потребно доказивати.

(Одлука о допустивости број АП 3358/09 од 15. маја 2012.

године)

Дакле, из наведеног јасно произлази да је апелантица имала стручну помоћ, односно браниоце које је сама одабрала, све до задњег главног претреса и окончања првостепеног поступка, када се, без принуде, одрекла права на одбрану адвоката и одлучила да се брани сама. Уставни суд сматра да суд не може бити одговоран зато што апелантицини адвокати током поступка нису тражили провођење доказа саслушањем свједока, а из навода апелације, осим наведеног, се и не види у чему се заправо огледа то погрешно заступање од стране њених бранилаца. Уставни суд запажа да је налаз и мишљење вјештака који је апелантица накнадно доставила проведен у другом поступку, а да из образложења пресуда и одговора Општинског суда апелантица у предметном поступку није тражила провођење доказа вјештачењем. Такође, Уставни суд запажа да наводи апелантице везани за поступање службеника Полицијске управе Травник нису поткријепљени било каквим доказима, те да ове наводе апелантица није истицала у поступку пред редовним судовима због чега их не може с успјехом истицати први пут у поступку пред Уставним судом. Имајући у виду наведено, Уставни суд закључује да су сви наводи апелантице у вези са кршењем права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. Европске конвенције очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 137/09 од 13. јуна 2012. године)

У конкретном случају, Уставни суд сматра да су редовни судови довољно јасно образложили своје одлуке, а таква образложења Уставни суд не сматра произвољним. Такође, супротно наводима апеланта, Кантонални суд је дао довољно аргумената због чега је жалбене наводе апеланта сматрао неоснованим, а одлучење првостепеног суда правилним. Надаље, Уставни суд не може закључити да је у предметном поступку апелант на било који начин стављен у неравноправан положај у односу на оптужбу. Цијело вријеме по-

ступка апелант је имао могућност да своје аргументе супротстави аргументима оптужбе. Према томе, Уставни суд указује на то да апелант не нуди било какве аргументе који би оправдали његову тврдњу да је на било који начин прекршено право на правично суђење, осим што је незадовољан исходом конкретног поступка. Стога, имајући у виду ставове Европског суда и Уставног суда наведене у овој одлуци, Уставни суд сматра да апелант нема „оправдан захтјев“ који покреће питање права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, а које би требало мериторно испитати. Због тога, Уставни суд закључује да су апелантови наводи о кршењу права на правично суђење очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 2578/09 од 13. јуна 2012. године - кривично дјело – кривотворење службене исправе)

У конкретном случају Уставни суд примјећује да није изостала брижљива и савјесна оцјена проведених доказа како појединачно тако и у узајманој вези, те јасни и образложени разлози из којих произлази којим од проведених доказа су утврђене чињенице одлучне за постојање кривичног дјела и апелантове кривице. Уставни суд примјећује да је исказ оштећене, ком су судови поклонили вјеру, у цјелини цијењен у односу на њене исказе дате током истраге, у вези са налазом и мишљења вјештака неуропсихијатра, те у вези са на главном претресу приказним видео-записом о конкретном догађају, а који је апелант сачинио својим мобилним телефоном. На темељу наведеног закључено је да је оштећена у свом исказу била досљедна и у истрази и на главном претресу, да је исказ вјеродостојан, те је посебно указано да се подудара са приказаним видео-снимком критичног догађаја иако оштећена овај снимак никад није видјела. С обзиром на наведено, те имајући у виду и исказе саслушаних свједока којим је такође потврђен исказ оштећене, те налаз и мишљење, као и исказ вјештака који је извршио вјештачење садржаја мобилног телефона и УСБ стика одузетих од апеланта, неоснована је и апелантова тврдња да су оспорене пресуде

зановане само на исказу оштећене. Сходно наведеном, Уставни суд закључује да су апелантови наводи о повреди права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвнениције очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 3427/09 од 13. јуна 2012. године)

Суд БиХ је подсетио и на одредбу члана 48 Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима којом је прописано да ће министар правде у рјешењу којим се допушта изручење странца навести одређене услове за изручење потраживаног, те да ће, између осталих, таксативно навести услове из тог члана, односно да ће се према странцу поновити кривични поступак ако је осуђен у одсуству. Након наведеног, Уставни суд запажа имајући у виду околности конкретног случаја, у вези с релевантном праксом Европског суда за људска права и праксом Уставног суда у сличним случајевима (види одлука о допустивости АП 1773/10 од 27. октобра 2010. године, доступна на *web* страници Уставног суда www.ustavisud.ba) да апелант није учинио вјероватним да постоји реална опасност да уколико буде изручен Републици Турској буде изложен мучењу, нехуманом и понижавајућем третману због стања у затворима у Републици Турској, па слиједи да апелант нема „оправдан захтјев“ у односу на наводе апелације о кршењу права забране мучења или нехуманог и понижавајућег поступка или казне.

(Одлука о допустивости, број АП 1635/12 од 27. јуна 2012. године)

У конкретном случају, Уставни суд сматра да је редовни суд у оспореној одлуци у односу на радње апелантице довољно јасно образложио одлуку како у погледу утврђеног чињеничног стања тако и у погледу примјене материјалног права, те закључка да су се у радњама апелантице стекла сва битна обиљежја кривичног дјела злоупотребе положаја или овлаштења за које је оглашена

кривим, а такво образложење Уставни суд не сматра произвољним. При томе, Уставни суд запажа да је редовни суд навео одређене и потпуне разлоге због чега налази да је апелантица наведено дјело учинила са умишљајем. Редовни суд је образложио да је апелантица искористила своју дужност директора предузећа „Ловрес“ на начин што је престала да обавља шпедитерску дјелатност у оквиру те фирме и да обавља платни промет преко рачуна тог предузећа иако га није одјавила из судског регистра и иако је имала обавезу да Царинској управи изврши поврат износа од 3,145.700,00 КМ као и да је то учинила како би прибавила имовинску корист предузећу „Ловрес“ спречавањем умањења његове имовине, а онемогућивши Царинској управи да оствари право на поврат средстава. Надаље, Уставни суд не може закључити да је у предметном поступку апелантица на било који начин стављена у неравноправан положај у односу на оптужбу. Цијело вријеме поступка апелантица је имала могућност да своје аргументе супротстави аргументима оптужбе. Према томе, Уставни суд, указује на то да апелантица не нуди било какве аргументе који би оправдали њену тврдњу да је на било који начин прекршено право на правично суђење, осим што је незадовољна исходом конкретног поступка. Стога, имајући у виду ставове Европског суда и Уставног суда наведене у овој одлуци, Уставни суд сматра да апелантица нема „оправдан захтјев“ који покреће питање права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, а које би требало мериторно испитати. Због тога, Уставни суд закључује да су апелантови наводи о кршењу права на правично суђење очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 2445/09 од 27. јуна 2012. године)

У конкретном случају, имајући у виду наведене принципе, Уставни суд запажа да су судови, довољно јасно образложили своје одлуке, а такво образложење Уставни суд не сматра произвољним. Уставни суд такође указује да апелант не нуди било какве аргумен-

те који би оправдали његову тврдњу да је на било који начин дошло до кршења права на правично суђење, осим што је незадовољан исходом конкретног поступка. Нарочито, Уставни суд указује да апелантово тумачење института нужне одбране, облика виности и његовог стања урачунљивости приликом извршења кривичног дјела, те његово неслагање са закључцима судова о тим питањима, ни на који начин не покрећу уставно питање права на правично суђење. Стога, имајући у виду ставове Европског суда и Уставног суда наведене у овој одлуци, Уставни суд сматра да апелант нема „оправдан захтјев“ који покреће питање права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције које би требало мериторно испитати. Због тога, Уставни суд закључује да су наводи апеланта о кршењу права на правично суђење очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 2441/09 од 18. септембра 2012. године)

Апелант се позвао и на повреду одредаба члана 7 Европске конвенције наводећи да сматра „да је на његову штету погрешно примијењен Кривични закон“. С тим у вези, Уставни суд наглашава да из стања списка произлази да је апелант признао предметно кривично дјело које је као такво у вријеме извршења било прописано Кривичним законом Републике Српске који је важио у вријеме извршења кривичног дјела (17. октобра 2005. године), те је апеланту изречена казна у границама прописаним тим законом. Стога, Уставни суд сматра да у конкретном случају нема елемената који *prima facie* указују да је кршење права из члана 7. Европске конвенције могуће, те да би било потребно мериторно испитивање. Због тога, Уставни суд сматра да су апелантови наводи о кршењу права из члана 7 Европске конвенције очигледно (*prima facie*) неосновани.

(Одлука о допустивости, број АП 3993/09 од 18. септембра 2012. године)

Члан 16.4.1

Ненадлежност Уставног суда за одлучивање

Уставни суд није надлежан да одлучује о апелацији изјављеној против обавјештења тужилаштва јер обавјештења немају својство пресуде, бар не у оној мјери да их је донио „*било који суд у Босни и Херцеговини*“, односно немају својство одлуке у смислу члана 16 став 1 Правила Уставног суда.

(Одлука о допустивости, број АП 2702/12 од 18. септембра 2012. године и Одлука о допустивости, број АП 2932/12 од 18. септембра 2012. године)

Члан 16.4.9.

Апелација *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом БиХ

Уставни суд примјећује да се апелант жали на пресуде Општинског суда и Кантоналног суда, којима му је опозвана условна осуда. Стога, Уставни суд треба да пружи одговор на питање да ли су у конкретном случају примјењиве гаранције члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције. Право на правично суђење које је утврђено чланом 6 став 1 Европске конвенције у својој првој реченици гласи: „Приликом утврђивања грађанских права и обавеза или основаности било какве кривичне оптужбе против њега, свако има право на правично суђење и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним, законом установљеним судом“. Међутим, у предметном случају апелант је поднио апелацију против пресуда редовних судова којима је искључиво расправљано питање постојања законских претпоставки да се опозове условна осуда апеланта, а не о „основаности било какве кривичне оптужбе“ против апеланта. Дакле, с обзиром на то да се у конкретном случају не ради о одлукама које су донесене у поступку у којима је одлучивано о кривичној оптужби против апеланта, произлази да члан 6 Европске конвенције није примјењив. Како Устав Босне и Херцеговине не пружа

шири обим заштите од члана 6 Европске конвенције, слиједи да су наводи апелације у вези са повредом члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине односно члана 6 став 1 Европске конвенције *ratione materiae* инкомпатибилни са Уставом Босне и Херцеговине.

(Одлука о допустивости, број АП 4757/11 од 23. фебруара 2012. године)

Дакле, из наведеног произлази да се у поступку који је окончан оспореним рјешењем Врховног суда и рјешењем Кантоналног суда није одлучивало нити о грађанским правима и обавезама апеланата, нити о основаности кривичне оптужбе против њих у смислу члана 6 став 1 Европске конвенције, већ се само одлучивало о томе да ли су испуњени законски услови за понављање поступка.

(Одлука о допустивости, број АП 2781/10 од 23. фебруара 2012. године)

С обзиром на то да оспорена рјешења апелант оспорава зато јер је незадовољан одлуком којом је утврђена кривица оптужених, слиједи да је апелација у односу на наводе о повреди члана II/3e) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције инкомпатибилна *ratione materiae* са Уставом Босне и Херцеговине.

(Одлука о допустивости, број АП 3459/09 од 13. јуна 2012. године)

Уставни суд подсјећа да је суд извршења, када утврди да су испуњени услови за извршење стране судске, у обавези да донесе одлуку, али да је приликом одлучивања везан искључиво чињеничним стањем утврђеним у страниј судској одлуци, те нема обавезу да образлаже доказе, већ, на темељу раније утврђеног чињеничног стања, изриче санкцију према домаћем законодавству, као и да извршење проводи искључиво према законодавству државе извршења, у конкретном случају БиХ. Дакле, имајући у виду наведено Уставни суд примјећује да је Општински суд на сједници вијећа, након што је утврдио да су испуњени услови за извршење стране

судске одлуке, на темељу пресуда Жупанијског суда и Врховног суда Републике Хрватске и у њима утврђеног чињеничног стања, донио формалну одлуку према одредбама домаћег законодавства, коју је као правилну и закониту у цијелости потврдио Кантонални суд. Због свега наведеног, Уставни суд примјећује да оспорене пресуде, које су донијели Општински суд и Кантонални суд, а на основу члана 431 Закона о кривичном поступку Федерације БиХ, чл. 63 и 68 Закона о правној помоћи, те измијењене одредбе члана 2 Споразума, не потпадају под оквир и заштиту члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције, па Уставни суд закључује да је апелација *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом Босне и Херцеговине.

(Одлука о допустивости, број АП 2587/12 од 18. септембра 2012. године)

Уставни суд примјећује да апелант оспорава рјешења редовних судова којима је одбачена његова жалба из процесних разлога будући да она није дозвољена у смислу члана 327 Закона о кривичном поступку Федерације БиХ. Стога, Уставни суд констатује да се у предметном поступку утврђивала само процесна допустивост предметне жалбе, а да се није одлучивало о грађанским правима апеланта, нити му је наметнута било каква обавеза. Према томе, исход процедуре у којој су донесена побијана рјешења није био одлучујући за утврђивање грађанских права и обавеза апеланта. Стога, питање правичности предметног поступка не улази у домен члана 6 став 1 Европске конвенције, нити у домен члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине, због чега је апелација *ratione materiae* инкомпатибилна са Уставом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом.

(Одлука о допустивости, број АП 4827/11 од 18. септембра 2012. године)

Члан 16.4.15.

Апелација је преурањена

Уставни суд указује да оспорена рјешења којима је апеланту продужен притвор не представљају одлуку која је резултат цјелокупног кривичног поступка против апеланта, у смислу утврђивања основаности кривичне оптужбе против њега, јер је њима ријешено само једно процедурално питање, односно одлучено о једној фази поступка. С обзиром на то, Уставни суд закључује да је предметна апелација у односу на наводе о кршењу права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције преурањена.

(Одлука о допустивости број АП 741/12 од 13. јуна 2012. године)

Класификација одлука према Европској конвенцији

Члан 3 Европске конвенције

У вези с овим наводима, Уставни суд указује на праксу Европског суда према којој чињеница да је затварање некога инкомпатибилно с његовим здравственим стањем није довољна да би то лице било пуштено на слободу, зато што утицај лишавања слободе неког лица на његово здравље није кључно питање, већ евентуално одсуство одговарајуће медицинске њега у вријеме трајања лишавања слободе (види, бивша Европска комисија за људска права, *X против Савезне Републике Њемачке*, апликација број 9610/81, 6 EHRR 110 (1983)). Наиме, медицинска њега мора бити пружена било на мјесту гдје се лице налази у притвору, било на другом одговарајућем мјесту. У конкретном случају, Уставни суд запажа да је Врховни суд дао јасно и прецизно образложење о томе да здравствено стање апеланта не представља разлог за изрицање мјере забране, умјесто мјере притвора апеланту. Утврђено је да апелант у притвору може имати адекватну медицинску његу и ван установе притвора. Даље је утврђено да је апелант 4. маја 2012. године

упућен на неурологију. Дакле из наведеног произлази да апелант није понудио аргументе и доказе из којих би се могло видјети да су му надлежни органи ускратили могућност да добије неопходну медицинску његу унутар установе притвора, као и ван установе притвора под истим условима као и другим притвореницима. На основу наведеног, Уставни суд закључује да апелант не нуди чињенице и доказе који би могли оправдати тврдњу да постоји повреда уставног права на који се позива, због чега нема елемената који *prima facie* указују да постоји кршење уставног права из члана II/3б) Устава Босне и Херцеговине и члана 3 Европске конвенције.

(Одлука о допустивости и меритуму, број АП 3892/09 од 19. јула 2012. године)

Члан 5 Европске конвенције Законит притвор

Постоји кршење члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 1 Европске конвенције када је, иако се апелант налази у притвору по ранијем рјешењу за кривична дјела из другог поступка, апеланту одређен нови притвор, који почиње тећи даном истицања или укидања ранијег притвора, а то не прописују изричите законске одредбе нити за наведено постоји јасна судска пракса.

(Одлука о допустивости и меритуму, број АП 1381/12 од 19. јула 2012. године)

Оправданост дужине трајања притвора

Не постоји кршење члана II/3д) Устава Босне и Херцеговине и члана 5 став 3 Европске конвенције када је суд, одлучујући о продужењу притвора апеланту, као и поводом апелантовог приједлога за укидање притвора, утврдио да и даље постоје нарочите околности које указују на то да ће апелант, уколико буде пуштен на слободу, ометати кривични поступак утицајем на свједоке и саучеснике у смислу члана 132 став 1 тачка б) Закона о кривичном поступку

БиХ.

(Одлука о допуствости и меритуму, број АП 541/12 од 18. априла 2012. и Одлука о допуствости и меритуму, број АП 557/12 од 18. априла 2012. године)

Члан 6 Европске конвенције – право на правично суђење

Постоји повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 ст. 1, 2 и 3 тач. б) и ц) када апелантима није била ускраћена могућност да о кривичној оптужби против њих одлучује законом установљени непристрасан суд, те када су одлуке којим је утврђено постојање кривичног дјела и кривице засноване на чињеницама које су утврђене на темељу законито прибављених доказа проведених на главном претресу у односу на које апелантима није била ускраћена могућност да се изјашњавају, као и да предлажу провођење доказа, односно када им је било остављено довољно времена да се упознају с оним што им је оптужбом стављено на терет, те да припреме своју одбрану било сами или уз стручну помоћ адвоката по властитом избору као браниоца.

(Одлука о допуствости и меритуму, број АП 1196/09 од 26. јануара 2012. године)

У конкретном случају не постоји повреда права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције. Уставни суд сматра да у оспореним одлукама нема ничега што би указивало на произвољност при утврђивању чињеница и оцјени доказа, јер је Суд БиХ своју одлуку о кривици апеланата засновао како на исказима свједока, тако и другим доказима, на начин који обезбјеђује њихову законитост и правну валидност, а чији су искази поткријепљени и осталим доказима Тужилаштва БиХ. Такође, у погледу примјене материјалног права Уставни суд закључује да није било произвољности у примјени тог права, јер је Суд БиХ изрекао казну апелантима због кривичног дјела злочина против човјечности које је први пут предвиђено Кривичним законом БиХ из 2003. године, с обзиром на то да Кри-

вични закон СФРЈ није ни прописивао предметно кривично дјело.

(Одлука о допустивости и меритуму, број АП 1170/09 од 27. јуна 2012. године)

Нема повреде права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 ст. 1 и 3 тачка д) Европске конвенције у ситуацији када су оспорене пресуде јасне и образложене и када начин на који је утврђено чињенично стање и примијењено материјално право, односно начин на који су прибављени и изведени докази не оставља утисак било какве незаконитости, неправилности, нити произвољности, нити било шта у вези с извођењем доказа доводи у сумњу правичност поступка у цјелини и утврђење редовних судова да је апелант на начин прецизиран у оспореним пресудама починио кривично дјело за које је осуђен, а разлози дати у оспореним одлукама задовољавају стандард образложене пресуде.

(Одлука о допустивости и меритуму, број АП 2672/09 од 18. септембра 2012. године)

In dubio pro reo

Принцип *in dubio pro reo* гарантован је чланом 6 став 2 Европске конвенције. Према том принципу, свако се сматра невиним док се његова кривица не докаже према закону. У том погледу, уколико постоји одређена сумња да је одређена особа извршила кривично дјело које јој се ставља на терет, таква сумња треба ићи у корист оптуженом. Међутим, према мишљењу Уставног суда, позивање на принцип *in dubio pro reo* може бити доведено у питање уколико изостане цјеловита анализа свих проведених доказа у образложењу судске одлуке која такву евентуалну сумњу отклања. У конкретном случају, Уставни суд сматра да образложење анализе свих проведених доказа не оставља никакву сумњу у закључак суда о кривици апеланта. Стога, Уставни суд сматра да у конкретном случају није повријеђен принцип *in dubio pro reo* из члана 6 став 2 Европске конвенције, па је и у овом дијелу апелација очи-

гледно (*prima facie*) неоснована.

(Одлука о допуствивости, број АП 1247/09 од 26. јануара 2012. године)

Образложена пресуда

Нема повреде права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције када оспорене пресуде, којима је апелант проглашен кривим за почињено кривично дјело, садрже јасна и прецизна образложења у погледу проведених доказа; утврђених релевантних чињеница; односно када из образложења произлази да су донесене уз поштовање стандарда права на правично суђење, а нема елемената који би указивали на то да су редовни судови очигледно произвољно цијенили доказе, односно да је доказни поступак злоупотрејбљен на апелантову штету у смислу права на правичан поступак.

(Одлука о допуствивости и меритуму, број АП 2680/11 од 18. априла 2012. године)

Члан 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију

Нема повреде права на имовину из члана II/3к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1 Протокола број 1 уз Европску конвенцију, у ситуацији када су редовни судови у складу са релевантним одредбама Кривичног закона Федерације БиХ наложили да се од апеланта одузме имовинска корист прибављена извршењем кривичног дјела за које је апелант оглашен кривим.

(Одлука о допуствивости и меритуму, број АП 2680/11 од 18. априла 2012. године)